

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

19 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, w II Wydziale Karnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Maciej Nawacki

Protokolant: prac. sekr. Tomasz Grabowski

w obecności Prokuratora Prok. Rej. Krzysztofa Milewskiego

po rozpoznaniu na rozprawie 25 listopada i 20 grudnia 2013 r. 13 stycznia, 7 marca, 28 kwietnia 2014, r.,

sprawy:

J. K., urodzonego (...), w W., syna J. i J. z domu O.,

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 15 grudnia 2012 roku na drodze W. – S. w godzinach 19.00 – 21.00 znajdując się w stanie nietrzeźwości ze stężeniem alkoholu we krwi o wartości co najmniej 1,25 promila prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym – samochód osobowy marki P. o nr rej. (...)

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

II. w dniu 16 grudnia 2012 roku na drodze S. - W. godzinach 01.00 – 03.00 znajdując się w stanie nietrzeźwości ze stężeniem alkoholu we krwi o wartości co najmniej 1,35 promila prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym – samochód osobowy marki P. o nr rej. (...)

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

I. oskarżonego J. K. uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to na mocy art. 178a § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 35§ 1 k.k. skazuje go na kary po 10 [dziesięć] miesięcy ograniczenia wolności za każdy czyn, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 [dwudziestu czterech] godzin w stosunku miesięcznym w stosunku do każdego z czynów;

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okresy po 2 [dwa] lata za każdy czyn;

III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 §§ 1 i 3 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych ograniczenia wolności orzeka wobec oskarżonego karę łączną 1 [jednego] roku i 3 [trzech] miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 [dwudziestu czterech] godzin w stosunku miesięcznym;

IV. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych jednostkowych środków karnych zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeka wobec oskarżonego łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 [trzech] lat;

V. na podstawie art. 50 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie wyroku na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w J. oraz na tablicach ogłoszeń sołectw właściwych dla miejscowości W. i S. przez okres 6 [sześciu] miesięcy od uprawomocnienia się wyroku;

VI. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości, w tym opłatę w kwocie 300 [trzystu] złotych.

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa O. – Północ w O. nadzorowała postępowanie dotyczące zwłok mężczyzny ujawnionych w szambie w miejscowości W.. Odtwarzając czas poprzedzający śmierć mężczyzny przesłuchiowano świadków, którzy relacjonowali zdarzenia, w których uczestniczył oskarżony J. K..

15 grudnia 2012 roku J. K. w swoim domu w miejscowości (...) uczestniczył od około godziny 14.00 w libacji alkoholowej wraz A. K., Z. Z., H. C.. Do wymienionych przyszedł po obiedzie Ł. R., który przyniósł ze sobą alkohol w postaci butelki wódki o pojemności 0,7 litra. Wymienieni spożywali już wcześniej alkohol w postaci wódki. Na stole stała pusta butelka po wódce o pojemności 1 litra, druga litrowa butelka wódki była prawie pusta. Ł. R. wraz z mężczyznami wypił przyniesiony przez siebie alkohol. Wszyscy mężczyźni spożywali alkohol w porównywalnych ilościach.

Około godziny 16.00 do wymienionych przysła córka Z. D. Z. wraz z koleżanką S. S.. Wymienione nie piły alkoholu, widziały, jak oskarżony J. K. pije wódkę.

Około godziny 19.00 uczestnicy imprezy postanowili jechać do miejscowości (...), do miejsca zamieszkania Z. Z.. Oskarżony zaoferował się, że wszystkich zawiezie. Samochodem oskarżonego do S. pojechali Ł. R., Z. Z., D. Z.. Po drodze Ł. R. w sklepie w W. kupił 0,7 litra wódki. Samochód prowadził oskarżony. Do momentu wyjazdu oskarżony wypił minimalnie 0,5 litra wódki.

W miejscowości S. oskarżony spożył wraz z Ł. R. i Z. Z. zakupiony alkohol. Wypił około 230 ml wódki.

Tej samej nocy między godziną 1.00 a 3.00 oskarżony wrócił wraz z Ł. R. do W.. Oskarżony kierował samochodem. [zeznanie Ł. R. k. 104, k. 142v, częściowo H. C. k. 60v – 62v, D. Z. k. 131 – 132, k. 35 – 37v, Z. Z. k. 54v – 55v, K. R. k. 142v – 143]

Prowadząc samochód z W. do S. oskarżony miał minimalnie 1,25 promila alkoholu we krwi, prowadząc zaś samochód z S. do W. miał minimalnie 1,35 promila alkoholu we krwi [opinia biegłego k. 85 – 87, uzupełniająca opinia biegłego k. 157v]

Oskarżony J. K. konsekwentnie w postępowaniu przygotowawczym i na rozprawie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. W postępowaniu przygotowawczym przyznał, iż kierował samochodem na trasie W. – S. i z powrotem. Zaprzeczał temu jednakże, iż spożywał alkohol, jak również temu, iż przebywał na imprezie w S.. Oskarżony potwierdził fakt, iż w jego domu spożyto alkohol – dwie butelki wódki, każda o pojemności 1 litra. [wyjaśnienia oskarżonego k. 97v – 98].

Sąd podzielił wyjaśnienia oskarżonego jedynie co do faktów, iż prowadził on samochód osobowy na trasie W. – S. i z powrotem oraz co do faktu, iż dwie butelki wódki wypite w domu oskarżonego, o których wspominał świadek Ł. R. miały pojemność 1 litra każda.

Sąd nie podzielił natomiast wyjaśnień oskarżonego, iż nie spożywał on alkoholu. Wyjaśnienia oskarżonego w tej części nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Należy podkreślić, iż świadkowie relacjonujący na etapie postępowania przygotowawczego fakt spożywania alkoholu przez oskarżonego i nocnego wyjazdu do S. nie zdawali sobie sprawy, iż obciążają swojego znajomego. Składali oni

bowiem zeznania w innej sprawie, w sprawie śmierci człowieka znalezionej w szambie. Ich zeznania były tym samym spontaniczne, niekontrolowane przez świadków. Odmienna sytuacja zachodziła w postępowaniu sądowym. Większość świadków starała się uchronić oskarżonego przez odpowiedzialnością karną.

Świadek M. G. [k. 130v] i świadek A. W. [k. 131] wbrew nawet wyjaśnieniom oskarżonego utrzymywały, iż to A. W. prowadziła samochód oskarżonego w nocy i miała nawet wjechać w rów. M. G. przyznawała natomiast, iż oskarżony „był trochę wypity, bo się trochę chwiał” [k. 130v]. Także A. W. twierdziła, iż oskarżony był podпиты. Zaburzenie koordynacji ruchowej, objawiające się chwiejnym chodem jest jednym z objawów obok bełkotliwej mowy charakterystycznym już dla fazy upojenia. W fazie podchmielenia objawy te nie są nasilone. Spostrzeżenie chwiejnego chodu, relacjonowane przez innych świadków wskazuje na stan nietrzeźwości znacznie przekraczający 1 promil alkoholu we krwi.

Sąd nie podzielił zeznań M. G. i A. W. w zakresie, w którym negowały one fakt prowadzenia samochodu przez oskarżonego.

Z grupy świadków, którzy w toku postępowania sądowego zmienili swoją wersję wydarzeń wyłamali się małoletni D. Z., która konsekwentnie podawała, iż oskarżony spożywał alkohol z jej ojcem, Ł. R., który szczegółowo opisał ilości spożytego wspólnie alkoholu, fakt prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwości przez oskarżonego. D. Z. skonfrontowana ze swoim ojcem również podtrzymała swoje zeznania. Fakt, iż oskarżony spożywał alkohol potwierdzał konsekwentnie również K. R.. Okoliczność ta znajduje również potwierdzenie w ujawnionych zeznaniach S. S. [k. 46 – 48]. Pozostali świadkowie w mniejszym lub większym stopniu zmieniali swoje wcześniejsze zeznania, bądź twierdzili, iż nie pamiętają zdarzeń.

Rażącym przykładem obrazującym przyczyny zmiany zeznań przez świadków jest wypowiedź Z. Z. [k. 131v – 132]: „najlepiej biednego ukarać. Trzeba złapać, wtedy jest udowodnione. Każdy wypije. [...] Oskarżony prowadził, ale nie był taki pijany. Pijany to trzeba się przewalać”. Wypowiedź ta jest wyrazem daleko posuniętej tolerancji dla osób prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości. (...) społeczność, do której obok oskarżonego zaliczają się występujący w sprawie świadkowie akceptuje nie tylko kulturę spożywania alkoholu w ilościach prowadzących do upojenia, ale również w pełni akceptuje prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwości po to by zmienić miejsce imprezy, czy też przywieźć dodatkową butelkę alkoholu. Uwagę tę należy odnieść obok Z. Z. również do H. C., T. P., który twierdził, iż nie pamięta pewnych rzeczy, potwierdził jednakże, iż oskarżony był na imprezie w S. J. K., do R. W., który utrzymywał, iż oskarżony w S. był trzeźwy.

Sąd nie podzielił zeznań świadków, którzy na rozprawie utrzymywali, iż oskarżony nie spożywał alkoholu, nie był nietrzeźwy w chwili prowadzenia samochodu. Sąd podzielił natomiast ich zeznania z postępowania przygotowawczego, w których przeciwnie przyznawali fakt nietrzeźwości oskarżonego i prowadzenia samochodu. Jak wynika z powyższej analizy zmiana zeznań wymienionych jest wyrazem tolerancji dla osób prowadzących samochody w stanie nietrzeźwości, wynika z chęci uchronienia oskarżonego przed odpowiedzialnością karną.

W oparciu o informacje o ilości przeznaczonego do spożycia alkoholu – 2 butelki o pojemności 1 litra, dodatkowo butelka o pojemności 0,7 litra wódki w W., następnie butelka o pojemności 0,7 litra zakupiona w W. i wypita w S. oraz w oparciu o relacje świadków, iż oskarżony spożywał alkohol podobnie do innych uczestników libacji Sąd ustalił, iż oskarżony mógł spożyć alkohol w ilości minimalnie 500 ml wódki przed wyjazdem z W. i 230 ml w miejscowości S.. Ilości te są minimalne, według relacji świadków oskarżony spożywając alkohol na równi z innymi uczestnikami mógł bowiem spożyć jego większe ilości.

Stan nietrzeźwości można przyjąć za dowiedziony nie tylko na podstawie wyników analizy krwi, lecz także na podstawie zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego [tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 2 listopada 1961 r., V K 504/61, publ. OSNKW 1962/3/48]. Z zeznań świadków odnoszących się do ilości alkoholu spożytego przez oskarżonego, jak i zawierających relację co do jego zachowania, stanu wskazujących na nietrzeźwość, stwierdzeń współuczestników libacji co do stanu nietrzeźwości własnego i oskarżonego wynika jednoznacznie, iż oskarżony prowadząc dwukrotnie własny samochód znajdował się w stanie nietrzeźwości, był świadomy nadto

stanu nietrzeźwości, skoro chciał, by inna osoba prowadziła samochód. Opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej miała tych samym charakter wyłącznie techniczny. Potwierdzała obserwacje świadków co do stanu nietrzeźwości oskarżonego. Opinia biegłego, podobnie jak tożsame opinie wykonywane w innych sprawach, sprowadza się do podstawienia danych do standardowego wzoru, służącego obliczaniu stężenia alkoholu we krwi [k. 86]. Podkreślić należy, iż przyjęte przez biegłego wielkości spożytego alkoholu odpowiadają ustaleniom Sądu, są wielkościami minimalnymi, nadto także ustalenie stopnia nietrzeźwości jest ustaleniem minimalnym. Zmiana współczynnika rozmieszczenia możliwa w populacji, jak wskazywał biegły na rozprawie, nie zmienia wyniku działania z zastosowaniem wzoru – oskarżony nadal pozostaje osobą nietrzeźwą.

Nadto Sąd zauważa, iż biegły odniósł się na rozprawie do wszelkich zarzutów do jego opinii. Ustalenie ilości spożytego alkoholu przez biegłego opierało się na zeznaniach świadków, którzy zeznawali również na rozprawie, wyjaśnienia oskarżonego, którzy zaprzeczał faktowi spożywania alkoholu nie mogą stanowić ustaleń w tym zakresie. Eliminacja materiału dowodowego, który nie może stanowić podstawy ustaleń z uwagi na zakazy procesowe, wobec zeznań Z. Z., Ł. R., D. Z. stanowiący podstawę stwierdzenia ilości spożytego alkoholu przez oskarżonego, nie zmienia opinii biegłego.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Sąd przyjął, iż w czasie, w miejscu w okolicznościach opisanych w zarzutach **oskarżony J. K.** prowadził swój samochód w stanie nietrzeźwości, czym dwukrotnie wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 kk

Oskarżony działał umyślnie w zamiarze bezpośrednim przemyślanym, na co wskazują okoliczności czynów. Zdawał on sobie sprawę, iż znajduje się w stanie nietrzeźwości i nie może prowadzić pojazdu. Prosił o prowadzenie pojazdu świadka K. R.. Nie zaistniały zaś okoliczności, które skutkowałyby koniecznością prowadzenia przez oskarżonego pojazdu, mógł bowiem być zastąpiony przez inne osoby, bądź zaniechać prowadzenia samochodu. Decyzja o prowadzeniu pojazdu nie była również podejmowana w pośpiechu, nagle, była tym samym decyzją przemyślaną.

W ocenie Sądu wysoki jest stopień społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów. Na ocenę stopnia społecznej szkodliwości wpływa rodzaj naruszonego dobra, jakim jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym, rozmiary grożącej szkody, sposób i okoliczności dokonania przez oskarżonego czynów. Oskarżony naruszył rudymენტarną zasadę bezpieczeństwa w ruchu lądowym, jaką jest zasada bezwzględnej trzeźwości, prowadząc dwukrotnie w stanie nietrzeźwości samochód sprowadzał bezpośrednie zagrożenie w ruchu lądowym. Podkreślić w tym miejscu należy uporczywość działania oskarżonego, wskazującą na wyjątkowo lekceważący stosunek oskarżonego do obowiązującego prawa.

Wymierzając oskarżonemu kary, Sąd miał na uwadze, zgodnie z dyrektywami wynikającymi z art. 53 k.k., zarówno wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów, stopień winy, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz cele kary w zakresie prewencji indywidualnej. Zasady te zgodnie z dyspozycją art. 56 k.k. Sąd stosował również orzekając środki karne.

Orzekając kary ograniczenia wolności, Sąd kierował się zasadą preferencji dla kar wolnościowych wynikającą z treści art. 58 § 1 k.k.

Jako szczególne okoliczności łagodzące Sąd wziął pod uwagę dotychczasową niekaralność oskarżonego. Nie zachodzą szczególne okoliczności obciążające oskarżonego.

Mając na względzie bezpieczeństwo użytkowników dróg, cel wychowawczy wobec oskarżonego, jak również przyjmując to jako realną dolegliwość Sąd orzekł zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych za każdy czyn. Podkreślić należy, iż w okolicznościach czynu bez znaczenia jest rodzaj pojazdu mechanicznego, którym poruszał się oskarżony. J. K. nie daje rękojmi przestrzegania zasady bezwzględnej trzeźwości przy prowadzeniu również innych pojazdów, niż samochodów osobowych.

W oparciu o zasadę asperacji, w miejsce orzeczonych kar jednostkowych Sąd orzekł karę łączną, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., mając na uwadze zachodzący związek przedmiotowy między czynami. W oparciu o tożsame zasady Sąd orzekł łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Na podstawie art. 50 k.k. Sąd orzekł środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości. Podanie wyroku do publicznej wiadomości jest celowe z uwagi na społeczne oddziaływanie skazania, ma zapobiegać szerzeniu się przestępstw komunikacyjnych popełnianych w stanie nietrzeźwości. Forma podania wyroku do publicznej wiadomości pozwala jednocześnie na jego szersze oddziaływanie w społeczności lokalnej, w której występuje zjawisko tolerancji dla osób prowadzących samochody w stanie nietrzeźwości.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisów powołanych w sentencji wyroku. 2 kk en, do którego orzeczenia Sąd był zobligowany treścią art jazdów mechanicznych, orzeczenie tego zakazu, ia zawodu oskarżo